

Trstu biva tudi naš slavni K o s e s k i; milostni Bog mu je dal po dolgem trpljenji spet tako krepko zdravje, da vse svoje krasne pesniške dela, ki so raztresene po „Novicah“ ali pa so prišle kot doklada njih na dan, bo začel pregledavati, da pridejo kmali v posebni knjigi na dan; prevod Schillerjeve „Neveste Mesinske“, kterega odlomek so „Novice“ prinesle, smo vidili ves dodelan, in tako bo tudi celo to delo kinčalo neprecenljivo zbirko K o s e s k o v i h del, po kateri že dolgo hrepenijo vsi domoljubi.

— Dobili smo že tudi v Ljubljano najnovejše pesmi našega Davorina Jenkota, ki se je, kakor slišimo, že preselil v Pančevo. Snopič ta obsega 5 Presernovih pesem za petje in glasovir, deloma takih, ki so jih že drugi naši mojstri v petje zložili. Da zložitelj prekrasne pesmi „Naprej“, ki je v hipu si pridobila srca Slovanov na jugu in severu in ki se poje po mestih in vaséh, se je lotil takih kompozicij, ki so nam že priljubljene po drugih skladateljih, je znamenje krepke zavesti njegove, zato smo prav željni jih slišati v „besedah“ po izvrstnih pevcih, ker v takem petji se dá presoditi cena pesmi dosti bolje, kakor če se presoja samo po sekiricah muzičnih. Pevcom in pekinjam pa Jenkotovih pesem na dolgo in široko priporočati ni treba; priporočaja jih že ime samo.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Iz državnega zbora imamo še marsikaj omeniti. Pred vsem popravljamo pomoto, ki se je vrnila v poslednji naš list. Oni stavek, ki pravi, da je dr. Toman z drugimi našimi poslanci vred govoril zoper povišanje davkov, se ima popraviti tako, da je bil namenjen govoriti in se je zapisati dal v vrsto govornikov; al, kakor še nekterim drugim, tudi žalibog! Tomanu ni več pripuščena bila beseda. Ko je dr. Stras zboru nasvetoval konec pomenkov (debate), se vzdigne dr. Toman, pa prosi za besedo, da bi bil pokazal, da krajnska dežela nikakor ne more nositi več davkov; al vse njegovo zahtevanje bilo je zastonj: brez milosti sklene zbor, da ima nehati besedovanje. Tako postopanje vsegamogočne večine državnega zbora, ki zapera v tako važnih zadevah govornikom besedo, pač ne seje zaupanja do državnega zbora po deželah. Res, da tudi Tomanova beseda bi ne bila podrla sklepa; al razjasnila bi bila še od druge strani nadloge naše in pridjala bi bila Krommerjevemu in Derbitschevemu govoru marsikaj. Kakor sta dr. Wurzbach in Brolich ob priliki krivičnega katastra in družih bremen, ki težijo deželo krajnsko, poprijela besedo, tako je tedaj zdaj le g. Krommerju in Derbitschu mogoče bilo govoriti zoper povikšanje davkov na Krajnskem in gosp. Gorjupu zoper to na Goriškem; dr. Tomanu, g. Černetu in g. škofu Dobril-u pa so zaprli besedo. Gosp. Krommer in Derbitsch sta s prepričavnimi številkami dokazala, da že dozdej ni bilo pravične razmere v zemljišnih davkih med krajnsko deželo in drugimi, ker katastrska podlaga, na katero se operajo ti davki, gledé na druge dežele ni pravična; krajnski deželi je bilo ob časih Francoza vzeto deželno premoženje in ji potem le toliko dajano, kar je za nekatere stroške deželnih stanov potrebovala; dežela krajnska trpi veliko po vkvartiranju, pripravi vojaški itd. novo povišanje davkov bi jo tedaj dvakrat hudo zadelo; naj se tedaj oprosti povišanja gruntnega ali hišnega davka ali saj gruntnega, če že družega ne! Gosp. Goriup je ravno tako krepko govoril zoper povikšanje davkov (njegov celi govor, kakor smo ga prejeli, bomo natisnili v prihodnjem listu) in nasvetoval, naj dovoljenje za krajnsko deželo izrečeno, veljá tudi za Goriško in Gradiško. Državni zbor je, kakor je našim bravcom znano iz poslednjega lista, sicer sploh za vse dežele sklenil povikšanje gruntnega in družih davkov; vendar pa ni bilo celó zastonj, kar so

Gorjup, Krommer, Derbitsch in še nekteri drugi poslanci govorili in so dr. Toman, Černe, Dobrila še hotli govoriti, zakaj ravno v tisti seji je gosp. minister za finance očitno izgovoril in obljubil rekoč: „Bodi pa tukaj rečeno, da bo vlada skrbela za posamesne, zlasti bolj uboge dežele, da se v njih zavoljo povišanja davka ne napravi kaka neizrečena revščina, in da se ne spodkoplje dnarna zmožnost njih prebivavcov; marveč bo vlada, v posamnih primerljajih, kjer bodo pravični vzroki zato, rada prizanašala, in bo ukazala, dane postavbe tako spolnovati in zvrševati, da se bo zlasti gledalo na take dežele, ktere po kaki posebni nadlogi trpé. Kdor je zavolj tacih okoliščin v skrbi in strahu za svoj kraj, za svojo deželo, naj se toraj umiri in potolaži.“ — Današnji list donáša celi govor dr. Tomanov o vojaški granici, v katerem je z zgodovinskimi dokazi in nadušeno besedo potrkal na srca tudi tiste večine državnega zbora, ktera, kakor je nje kolovodja Giskra rekel, nima sočutja do družih narodnost, in lejte čudo golemo! — nasvet Tomanov je zmagal; zbornica ga je sprejela z večino glasov in celó tisti dr. Giskra, ki je zopergovoril, je glasoval za-nj, čeravno z nekim nespodobnim mrdanjem, ktero na glas in po pravici graja Šuzelka v svoji „Reform“, ki z veliko hvalo povzdiguje Tomanov govor. Ko je bilo povišanje davkov sklenjeno, so bile seje zbornice poslancov odložene do 10. dne t. m. Bliža se zdaj konec državnemu zboru; naj se zadeve dunajske banke rešijo kakor koli (ker se banka noče udati sklepom zbornice poslancov), ene dni prej ali pozneje bote menda obé zbornici obenem končale svoje seje, zakaj prazniki božični so pred durmi in po novem letu kmali se začne deželni zbori. Zbornica gospôska se zato zoper svojo navado podviguje v svojih delih in je unidan novo postavo zavoljo štampeljna itd. brez daljnega pretresovanja sprejela tako, kakor jo je sklenila zbornica poslancov. — Kar se tiče družih najvažniših novic po svetu, so v prvi vrsti grške in laške homatije, na ktere sedaj svet najbolj gleda; na Grškem gré za volitev kralja, na Laškem za volitev novega ministerstva; tam je kraljev na ponudbo dosti, tu pa tudi mož za ministerstvo dokaj, in vender se ne vé danes, kdo bo kralj grški, in kdo bojo novi ministri laški. Na Grškem je minister Palmerston vse strune napel, da bi Grki volili kraljeviča angleškega Alfreda, družega sina kraljice angleške, in napravil je res svojo reč tako dobro, da ga bo večina Grkov gotovo volila. Al 2. dne t. m. je prišlo iz Londona naznanilo v Atene, da kraljevič Alfred ne prejme volitve; to je osupilo Grke zlo, kateri bi sicer vediti mogli, da po dogovorih angleške, rusovske in francozke vlade od leta 1832 ne more noben princ teh vlad kralj grški biti. Palmerston je vender, menda nalašč, silil Grkom kralja angleške rodovine zato, da bi spodrinil kralja iz ruske rodovine. 6. dne t. m. je bila volitev po celi deželi; koga so volili, se bo zvedilo še le v enih dneh; brž ko ne kraljeviča Alfreda. Ako je to, se bo nov ples začel, ker angležki kraljevič se ne bo vsedel na tron grški. — Kralj Laški pa tudi ne more najti ministerstva, ki bi mu bil po volji za zdaj, ko mu je cesar Napoleon roko svojo nekako odtegnil.

Št. 17036.

Razglas.

Ker se po službenih naznanilih goveja kuga na Hrvatskem čedalje bolj razširja, so za obrambo te nesreče za zdaj prepovedani vsi sejmi v bistriškem, senošekem, vipavskem, loškem, kočevskem, čeronomeljskem, metliškem, kostanjeviškem in novomeškem kontonu.

C. k. dež. vlada kranjska v Ljubljani 8. dec. 1862.